

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU UAB „PIKLITA“ DARBO SKELBIME TYRIMO

2017-02-06 Nr. (17)SN-3)SP-11
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2017 m. sausio 3 d. gautas pareiškėjo VŠĮ „Europos žmogaus teisių fondas“ (toliau – ir pareiškėjas) skundas dėl galimai diskriminuojančio darbo skelbimo. Skunde nurodyta, jog 2016 m. gruodžio 28 d. interneto tinklalapyje www.darbo.lt buvo išplatintas darbo skelbimas, kuriame nurodoma, jog UAB „Piklita“ siūlo darbą žurnalistei. Darbo skelbime nurodoma: „Žurnalistės reikalavimai: skubiai reikalingos dvi reprezentyvios išvaizdos merginos, gyvenančios už Suvalkijos ribų, vykdyti apklausai. Darbas nuo 8 ryto iki 4 vakaro, kelionės išlaidos apmokamos, darbas truktų keturias dienas, dienos atlygis 30 eurų plus pietūs kavinėje“ (skelbimo tekstas netaisytas).

Lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė (toliau – ir Kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 str.1 d., 2017 m. sausio 5 d. raštu Nr. (17)SN-3)S-1031 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į UAB „Piklita“ (toliau – ir bendrovė), išsiunčiant raštą elektroniniu paštu Staucius@gmail.com, prašydama pateikti paaiškinimą, koku pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl lyties, t.y., kodėl reikalinga būtent moteriškos lyties atstovė.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. UAB „Piklita“ nepateikė paaiškinimų dėl galimai diskriminuojančio darbo skelbimo.
2. Tarnybos Teisės skyriaus vyr. patarėja R. Vanagėlienė 2017 m. vasario 2 d., 6 d. skambino darbo skelbime nurodytu telefono numeriu, tačiau susiekti su bendrovės atstovais nepavyko. Juridinių asmenų registre patikrinus duomenis apie UAB „Piklita“, paaiškėjo, jog tokia bendrovė neįregistruota Juridinių asmenų registre.
3. Atliekant tyrimą dėl galimai diskriminuojančio darbo skelbimo, 2017 m. vasario 6 d. nustatyta, kad interneto tinklalapyje www.darbo.lt minėto darbo skelbimo nėra.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar UAB „Piklita“ darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas žurnalistei, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštarauja Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. ir Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytoms nuostatomis, reglamentuojančioms diskriminuojančius skelbimus.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius. Vertinant galimą diskriminaciją būtina nustatyti diskriminacijos pagrindą bei nustatyti ar šiai santykių sričiai yra taikomas Lygių galimybių įstatymas. Nagrinėjamu atveju atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu, t.y. nustatoma ar darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas moteriškos lyties atstovei, neturi požymių, atitinkančių privilegijų, pirmenybės ar pranašumo lyties pagrindu.

2. Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. nurodo, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 5 punkte nurodytą atvejį, reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeimines padėtis, amžių (išskyrus šiame įstatyme numatytus atvejus), privatų gyvenimą ar šeimos planus. Nagrinėjamu atveju darbo skelbime buvo nurodyta, jog siūlomas darbas žurnalistei, t.y. darbas moteriškos lyties atstovei. Pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 5(74) „Dėl pareigų, profesijų, mokslo laipsnių ir panašių pavadinimų“, pareigų, profesijų, teisinio statuso, rangų, titulų, mokslo laipsnių, pedagoginių mokslo vardų, kvalifikacinių laipsnių ir panašūs pavadinimai apibendrintai reiškiami vyriškos giminės daiktavardžiais. Pažymėtina, jog, nurodant pareigų pavadinimą moteriškos giminės daiktavardžiu, akcentuojamas darbas tik moterims, kadangi pagal minėtą nutarimą moterims apibūdinti pagal profesiją, teisinį statusą, rangą, titulą, mokslo laipsnį, pedagoginį mokslo vardą, kvalifikacinį laipsnį ir pan. vartojami moteriškosios giminės daiktavardžiai.

Lygių galimybių įstatymo 11 str. nustato, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos,

kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 7 dalies 7 punkte nustatytą atvejį. Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 d. diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Minėto straipsnio 7 d. nustatytos išimtys, kurioms esant, elgesys su asmeniu, kai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Viena iš šių išimčių siejama su profesine veikla, kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas. Sistemškai aiškinant tiesioginės diskriminacijos išimtys, jas galima būtų taikyti tik tuomet, jei: 1) reikalavimai dėl lyties, amžiaus ir kalbos būtų profesiniai reikalavimai, 2) toks tikslas būtų teisėtas, 3) reikalavimai būtų proporcingi. Turi būti aiškiai pagrįsta trijų kriterijų viseto sutaptis.

Atsižvelgiant į tai, kad bendrovė nepateikė jokios informacijos, kurios pagrindu galima būtų padaryti tam tikrą išvadą dėl darbo skelbime esančio reikalavimo dėl lyties, tikslinga nutraukti tyrimą dėl objektyvių duomenų trūkumo. Taip pat pažymėtina, jog UAB „Piklita“ nėra registruota Juridinių asmenų registre, todėl galimai darbo skelbimas paskelbtas, pasinaudojus fiktyviu bendrovės pavadinimu.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 str., 17 str. ir 29 str. 3 d. 2 p.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Nutraukti (17)SN-3 tyrimą, trūkstant objektyvių duomenų apie padarytą pažeidimą.
2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė